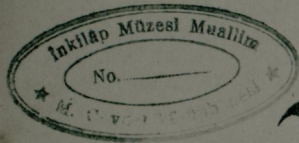

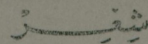
ایگزینی جلد

صافی : ۴۱

۲۵ نوبت ۱۹۱۸

تکی مخبر

چنانق قلمه ایزلری

نوبتی

آقشامک کونشی دکزه ایندی ؟
اوکنده اوزادی کولکله، خطرلر .
مور داغلر قاراروب وادیلر سیندی .
باقدم که تپده بر نوبتی وار .

پینده طویلردن فالان اوغولنو
کوزمده شهبلی ، مفرط کولکله ؟
دوشونجهم اوکونک و همجه دولو .
قارشیک تپده یالکنز او نفر .

کیدمی بو ساعته سسز دولاشان
هرطله بو یون بوسا کن خولیا ؟
برکنیش آدیده تپلر آشان
معظم آبد، اوجانی بنا ؟

اقدمه ناماً غیب اولمشدی کون ؟
کولکله اوزانوب ضیا آزالدی .
او ایری نوبتی شیدی بوسونون
جواره حاکم بر هیولا قالدی .

کیندیکه بو بودی ، هرآن اوزاندی
هریکلی طوريله او یوکسک خیال ؟
نهایت اوزاقدن کوردم طوبالندی
باشنده ییلدیزلر ، آلتنده هالال .

ابراهیم علامه بن

کندی کندی

۲

دهین برکناهسز کوزک عکسنه
باقچه آتنده کوردم بر قارا ؟
صیرلادی بو هیجانه بویجه یته
روحی کیرهن او کزلی یارا .

— کیم بن ، نه بن ؟... کیمک نه سنه ؟
قط اچمده بر آجی یاغارا ،
چیقیشوب منتظک مظلوم سسنه :
«چیکل ، دیبور ، هایدی ، اولماسقارا» !

بوسسده اوچ عصرک خینچی وارکی ،
اوقدر سیکرلی ، قوی ، بوغوقدی .
شو چوروک بناتک تلستر دی

بو قاصرغا ایله ، برکاغد قوطلو
حانده چوکه جک صانیرسک ؟ قط
چوکه یور یارنی ، یاشاپور ، سقط .

عاقل قویوچی

کچمه !

قیز بر اینجه صوکی
قارشیمدن آقوب کچمه !
نیسان بلوئی کی
اقدمه جاقوب کچمه !

ایردی هر کونم ، دونه ؟
قوجالدم کوندن کونه ..
قیز او تازه کوسکه
بر چچیک طاقوب کچمه !

بنی یالکنز براقه ،
قلبی آرتق یاقه ،
یا بکا بویه باقه ،
یا بویه باقوب کچمه !

۱. سیتی

بهارده ، مرتبه فارشی

بهارک قوقوسی دوداقدنه ،
نه حزن آغلاپور روزگار بو آقشام
پورغون آغاجلرک یاراقدرنه .
بده قولارکه دوشوب آغلاسم !
دیز بر اوقویه دلش یته قیر ؟
تیره یور چامقدنه مهتابک توی .
روجر دایما برابر شاقیر :
ایکیزده جیلغین بر عشق بلی .
هانی عشقنرک ایلک کولرندنه
آنک جوق سودکمز بر شرقی واردی .
سوکلم ، هانی او شرقی درینده
آقان بر سوکی روحه چاغلاردی .

ایشته او شرقیدن داها نشعل
نغمه لر داغیلین ربایمزدن .

بیك الهام اوقشاسین آنک قیریق نی ؟
سن ده بر رؤیانک شعرینه آلدان !
چونکه بو عشقکده صوکی آبراییق ..
سعادت ، بو اولیه بوش بر امل
کلهچک بهارده معطر ، ایلیق
یووامی کیسه سز قالاچی بلسکه .

ناتک غفری

یالامه

باق ، آلرم حالا صیباق .
کوزلرمک اینجه باق ،
کوزلریک عکسنی کور ،
نم عشقم دکل نانکور !

کنج سوکیل ، بکا ایان ؟
باشقا هبسی ، هبسی یالان !
قلم نم بر باغچه که ،
کوزلریک ییشیل رنگی ،

اونک دهرین مهتابی در .

چچیکلری ، کنج بر عطر
قوفان کوزله باشک کپی
قوصال ، صیباق وعصی ..

خایر ، باشقا هبسی یالان ،
کنج سوکیل بکا ایان :
کوزلرمک اینجه باق ،
باق ، آلرم حالا صیباق ..

احسان مقبل

سکاینج

دولت علیه روسیا سیاسی مناسباتی

و

قاره دکر - بوغازلر مسئله سی

- ۳ -

ایکنچی سلطان سلم زمانده صوقوللی محمد پاشا
حزر ده کیزی ایله آراق ده کیزنه آقان وولغا
ودون نهرلرک مناسب بر قلعده رلشدر یله سی ایچون
قانال حفرنی تصور ایدن کفه سنجایی امیری قاسم
یک طرفدن وقوع بولان تکلیفی تروج ایدرهک
آستراغانه (آزدرهان) بر خلی یکی چری وسواری
ایله بر قاج بیک عمله کوندرمشیدی . بر طرفدن ده
آستراغان قلعه سندن کافی قوت اعزامی قریم خانه
بیلدرمشیدی . (۱۸۷۶-۱۸۷۹) . موسقوا حکومتی
بوندن یک زیاده تلاش ایدرهک عسکری وعمله طاقی
عسکر قوتی ایله صاومش ورقابت ساقه سیله بو
تصوراته مخالف بولونان دولت کرای خان دخی
قریلرک آرمه سنی کیره دک ذهناری تعلیط ایش
اولد یغندن موسقوواتک آرزوسی یک قولایلقه برینه
کلشدر . شو ائاده چار مدهش ایوان استانبوله
نووسیلچوف نامنده برسفر کوندرمش ویدرنک
زمانده کی صیعی مناسباتی تأیید و تجدید ایشدر .

بو یوک پتویه قدر پوتون موسوق حکمه دارلی
بزمه ای مناسباتده بولونقی ایسته مشلر . علی الدولام
بزم نظر دقتیزی جلب ائجه بزرک ، نفوذلرنی وحکو
متلرک ساحه سنی توسیع و تشیده اوغراشمشدر .
۱۸۹۳-۱۸۹۱ م ده یکری سنه مدله عقد

ایدیلن و محاربه نتیجه سی اولان معاهده ده ، روسیا
اوقراستانک شرق قسمنی کندنه آلیق و یوب
دیگر قسمنی وزیراغلارک ملکیتی دولت علیه نامنه
ترک ایدنکدن باشقا ، قریم خانه سنوی معین بروبرکی
ویرمه نی درعه ده ایش ایدی . برسنه صوکارا تقاطی
ایدیلن عهد قطعیده ، روس دیپلوماسی سنک ابرامیه
بعش شطرلر علاوه ایدیلش وسلطنت سنیه جه ده
قبول اولتیش ایدی . بولرک ایوم قریم تاریخی عنعنه
مقتضیاتدن معدود اولان بر دانسی «روسلر قس
شرقی زیارتلرینه ممانعت اولو نامسی» ماده سی اولتشد .

لکن بروقتن بری اتفاق مقدسار موسقوا چارلرسته باش وورقمده ایدیلر. ۱۵۰۳ء، چار ایران ایله پولونیا - لئوویا آرمستدک محاربات اوزهرینه، پایالتنجی آلهکنسدر نامه ماجار قرائتک سفیری سیر سترسموند انائی، چار ایوانی تورکله قارشی اتفاق مقدسه، موت ایش، اوده قبول آلمیشیدی. یعنی پایاله مناسبه کیریشیلاردی. حتی پایا اوغنی لهون زمانده جه نووالی پائولو باهیرلندن موسقوایله کوندنرلشدی. بونک مأموریتی پورتکیز لیرلک امید بروننده کوسه ردکاری مقلاندن دولای هندستان ایچون آوروپا لیرله یکی بر تجارت طریق نامینی ایدی. بو یوک برهمن (روسیا چاری) واسیلی جه نووالی وولغا نهرین اژدرخانه قدر ائنگ ایچون مساعده اغمشدی. ۱۵۲۵ء پائولو پایلیدیچ قلمانک نامسیه تکرار روسیایه کیشمن. صلیب جادلسنه اشترک تکلیف وکلیسارک توحیدی مسألهسی یوسفر موضوع بحث ایشدی. و الحاصل موسقونلر بر زمانلار نازلانلار طور دیر. الصفاق ائنگ ایسته دیر! بالآخره، حقیق و معنی منافع ایسته دیر. آوستریا (آلمانیا) ایپراتورنی مشکل برموقدن چیققی ایچون ونه دیکدن، لهستانلی و روسیاندن یاردیم طلبنده ایدی.

اون درونجی لوی کچوکسکوملرنی صیقیشیرمش، ایپراتور ایسته نایوبه نالره قدر عثمانلیرک ایکنجی بر استیلاسه اوغراماش ایدی. لهیلر روسلرک حرکاته تابع ایدیلر. روسلر ایسته آلاچقرلرنی، حرک نتیجه سندن اول تأمین ائنگ ایسته پورلردی. روسلرک آک بویوک آملی- عثمانلیرک اونهده مشغول اولانلرندن بالاستفاده شال اوزکارتلی آرمک ایدی. ۱۸۸۲ء اتفاق مقدسه داخل اولدیلر. بروجیه پیشین کیهف و مسوولنقی شهرلرله کچوک روسیای آلدیلر. بوضورتله هم حدودلرنی توسیع هم قارده کیزمه تقرب ایش اولدیلر.

عبارت اونیش اون آتی سته دوام ایتدی. ایکنجی سلطان مصطفی خان یک شانی موقعیتلر قازاندی. نه چاره ک حرب طالی سوکمه قدر بزه مساعد چیقشیدی. بویوک پترو ۱۹۰۵ء بزه آراق قلمسی آتی ایستدی، موقی اولامادی. برستی سته عینی تشیق تکرار ایتدی. برسنده وجوده کتیردیک اوفاق بر دونما سایه سنده شیری عاصره آلتنه آلدی. ایک ایکنجده قلمه تسلیم اولدی. عاقبت، بر قاق دشمنه بردن سته لرحه دلبرانه مقاومتده بولونمش اولان عثمانلیر ایچون، مصالحه دن باشقا چاره قالمشیدی. انکتره، هولاندا دولت لرنک توسطله قارلوقچده

مذاکرات باشلادی. یک چوقه وقتلر ظفردن ظفره نائل اولقی اعتیادنده بولونان شانی دولتی ایچون بر ضربه پک آلم ایدی. آوستریا ایپراتورلنی طمشورادن ماعدالونه وادینه قدر اولان بوتون عثمانی ملککلتلرنی کریه آلدی. لهستان مجاور قطعه لر آل آلدی. وئدیک چیسوری لوپونه سده اشغال ایشدیک شهرلره دالمچیانک مهم بر قسنی طوندی، کندی حسابنه آلفویددی.

بو، توریکانک عادتاً بر مقاسه سی کبی اولدیفندن خریستیان دولت لرنک بر اسلام دولته قارشی بالاففاق استحصال آلمدیک بومهم نتایجینه آوروپا دولتلر نجه دققی جلب اولقی لازم کلیر ایدی. ذاتاً اتفاق مقدس دولتری حرک نتیجه سنده تورکیایه تکلیف ایده چکاری شرائطی پینلرنده قرارلاشدیر اراجقلر وبعده آشای مذاکره ده دریمان ایده چکلردی.

آوستریا آتقی غلبه دن یقیوب اوصاغش.. دوغریند و سرنیزولت علایله مذاکره کیریشیم. مشدر. او آردلق اسپانیا مسأله سی ده میدانه کیشیم. اولدیفندن بر آن اول ایشی پینچرمک ایسته پوردی. روسیا مرخصی، خلاف عهد اولان بو حرکتدن دولای، آوستریای بر وستو ایتدی. عثمانی مرخص ریش، لکنائی رای اقدی ایله دیوان هایون رجاتی مامور وورد ایتدی ده افتاعه چالیشدی. و آوستریا لیرک - اسپانیا عالم سندن دولای، حس ایتکارلی عبورسته داهامساعده کار داورانه چقلرنی.. بناء علیه صلح مذاکراتی تأخیر ایشری فائدمل اولاجنی آکلاندی. لکن بزیکلر ده پیش اوصاغش ایدیلر. قرار سزلک دوامنه راضی اولادیلر. و یانهده جریان ایدن ابتدائی مذاکرات اوزهرینه قارلوقچه معاهده سی یاپیلر.

روسیا مرخصی، مقصدینه ایک سوکته ده نائل اولماجیه، تورکیایله روسیا آرمسده ایک ایتکله ندر بر مارتارکله نامه امضالاندقن سوکره، متفق لرنک طرز حرکتدن اشغال ایله قارلوقچنی ترک آلمدیه. بو، اتفاق دولنک - دولت علیه ایشلرنده، نفدر یاپیلر اولایله یکنکی کوسه تر. تأسف اولونور، که اوزمانلر شجاعت و متمانن درجه سنده معلوما تزا اولسه ایدی.. آورو. پلنک دورت دولته ده کیل، هیسته قارشی جهاد اعلان ایده بیله چکدک. و هسنده غالب کله چکدک. بر ایزلر

تعقیب ایتدیکمز مقدس غایله ره قارشی تقصیر ایش اتفاقلر ذره قدر اهمیتی یوق ایدی. هر حالده بزه قارلوقچه معاهده سی احکاماتی قبول ایتدنن قوتک علم و معرفتدن عبارت اولدینی- تعبیر آخره له فلا کنتنرک- غز و سکنکندون ده کیل- وقوف و معلوما تزنک ققداندن نشأت ایتدیک محققدر. معاینه روسیایانک آراقه ایسی، غربی دولتری غفلت اولوقوسندن و یانه برمش.. دولتلرک شرق سیاسته دیر. در حال بر تپدل وجوده کلشدر. بو خصوصه روسیایه ایلک سیاسی ضربه ی ایتدنن آوستریا و انکتره ایله هولاندا اولشیدی. قارلوقچه معاهده سی احضار ایدن و یانه مذاکرته کراتنده یوایکی دولت آوستریای ایقاپ و ارشاد ایشلاردی. روسیایک نیت و تصوراتی ایپراتوره آلاقمشلاردی.

مبارکله خانی اوزهرینه بویوک پترو معاهده عقدی ایچون استانبول بر سفارت هیئتی کوندردی. بویوک پترو- مرصی- جنوبی لوفورک ارشاد و تشویق ایل- بحریه پک زیاده اهمیت و برمش، حتی ایلک مجونده منزه و بریشان اولدینی آراق محاربه سی تکرار ایچون برسته ظفرده وجوده کتیردیک کیلره حجاج اولدینی بافلل تجربه ایده درک - آلاشمش

اولدیفندن مبارکله متعاقب قلمه تک تحکیمیه برابر بویوک بحری انشآتو مساعیسی بدل ایشیدیه.. پترو، متفق لرنک نه ایچون کندیشندن آیریلدیکلرنی.. آردلرله بویوک مقیاسده منافع تضادی کیردیکنی آلامامش ده کیدلی. وار قوتی بحریه و برمه سی، آز زمان ایچند وک کچوک آلی آلتش بارجه کی یانامسی.. تعقیب ایتدیک غایه ناک اهمیت و ماهیتی کوسه تر بردی.

پترو، قارلوقچه ده متفق لرنن ییدیک طوقات آچیسنی چیقارمق و بزه قارشی بر نمایش ایچون توفرا ییچوف رایتیه آلتنده تعین ایتدیک سفارت هیئتی یکی وجوده کتیردیک روس دونماسیه کرح لمانه کوندن مشدر. سفیر، طایبه معناسنده اولان Kriepst کیسند بولونوروردی وروایانه نظراً کی دروننده ۴۶ طوب واردی. علی مأمورین و استانبولن کوندن برلن مأمورین خصوصه سفارت هیئتی یوسیلندن و انچیکرمک وادونه بری اولدینی کی- قریم توفرا ییچوف رایتیه بر آ استانبولک کلک ایچون افتاعه چالیشدینی حاله ده موقی اولامامش.. حسب الموم ده کیزک شمدتی قرینله نرینه تحمل ایده مینلر قارا دکر سواحلجه کرسی کریه ده ونه رک عاقبت توفرا ییچوف، «طایبه» سیله سلطنت سنیه پای تختنه کیرمشدر.

نمایش کشهم، پک معنیدار ایدی. روس مورخ لرنن صولویوف بونک تأثیراتندن بوتون دولته حصه چیقاردی صبراده، حتی روس مرخصی طرفندن انکتره سفیرنه اخلاص یانی ایچون بر مأمور کوندنر ییدیک حاله و انکیز اوردینک قبول ایتدیکنی یازمشدر. مع هدا شوراسی محققدر، که پتروک نمایشی اساساً دققی جالب اولمقه برابر، فوق العاده لکدن بکلدیک نتیجه یی حاصل ایده ممشدر.

طریق منحصراً، ذاتاً قارلوقچه قدر ارشامش اولان مواد اوزهرینه اولزون کله کراند بولوناجق ده کیل ایدیلر. فقط توفرا ییچوف قارده کیز مسأله سی اورنایه آتش، هر ایک ملکیت ایچون سربیتی تجارته قارده کیزده سیر سفایر حقی ایسته مشدر. التباه معاهده تنظیم اولونمش، سکزنجی ماده ایله روسیا دولتی مستقل بر دولتی اولدیفندن اوتاریمجه قدر قرین ختایله قریلرله سنوی ویردیک ویردیک فورولوش.. اونجی ماده ایله توفرا ییچوف Dniepr ده کی حقوق حریه و بحریه مرکز تحدیدینه موافقتی آلتش.. روسلرک قدسده مقامات مبارک لرنی زیارت ایچون سربست کیتلری ماده سی (۱۲) ماده تأیید ایشدر.

بو معاهده ده آک زیاده اهمیتی حائر اولان اونجی ماده در. بونده دینیلور، که: «مناسبات تجارته نیک اعاده و تانسیمی صلحک کرانتدن بری و ملکیتک انکشاف سعادتو خادم ایسه ده، روسیا مرخصی بو باده صلاحیت کلمه یی حائر اولدیفندن مناسبات تجارته خفته کی مذاکرات باشو معاهده نیک نسخه، صدقه لرنی تعاملی ایچون بر معنادر کلکجک اولان روسیا سفیری طرفندن ایفالقده حقدرد». بویوک سبب قارادکیز مسأله سی

روسیا قرانی طرفدن آلدی تملیانه کندیسنه استانبولده قاراده کیمساله سندن قطعاً بحث اتمه سی. . . یالکر مذکور ذکرده بولوتان عثمانی قوتلرینه دائر صحیح معلومات ویرمه سی و کرچ بوغانزنده قلعهلر انشای قنده عثمانی افکارینک نه مرکزه اولدیغی بیلدیرمه سی أمر اولوغشیدی. یونکله برابر بویه بر روس ایلیچینسک تئیین و اعزامی. . . هم دولته هم اجنئی سفراستجه دققی جاب اولغدن قورتولاماشدی. واقعا ماده عهدیهده بر قابو کتخدا سندن یعنی مصلحتکنداردن - معنای لغویسیله - بحث اولوغش ایهده، بو آدمک وظیفه سی تعین ایدیله میزدی. چونکله تورکیا ایله تجاری معاملنده بولوتان بش اون روسک خطاری ایچون اوله دایمی براییلی بولوم یوق ایدی. اولسه اوله روسی - توتسوی برطاق یولینه آمانه ختمه قصیده، بروسیا سفارتی تاسیس ایش اولوبوردی. بوتشیک سروحکمتی چوق زمان مجهول قالمزدی. عاقبت کرک بات عالی کرک دولترل روسیاک بافالانده ساکن عثمانی خریستیان اهای ایله منظم وادائی مناسبانده بولوغی املی کوندیک آکلادیلر. سفیرلر آیری آیری موسوق منوایخی دولت رچلانه آکلایوتوب ملوردیلر .

۱۵۸۶ ده نائب حکومت پورس غودونوف زماننده، ولادیمیر، موسقووا و پوتون روسیا بطریقیک تشکیل اولوغش، باله باد استانبول بطریق موسقووا یه کیدرک تاسیس و تقدیس آیینی یاشیدیدی. براتجاص خصوصه تنظیم ایدیلن نظامات موجبجه استانبول بطریق برنجی، اسکندربو بطریق ایکیچ، موسقووا، تئکک اوچنچی، انطاکیه تئکک دردنچی و قدس شریف بطریق ده بشنچ روحانی رئیس اولشیدی. و نظامنامه استانبول مجلس روحایسنده تصدیق اولوغشیدی. بالهات روحانی تئیسرک آره صیره موسقووا یه کیدرک اغانلر جمعی تئیشلرنده بولماسی، برنجی روحانی رئیس ایله آرقاداشلاریک صعیبی تئاس و تملاتی آفکازده بولوغارینه خادم اولوبوردی. باخصوص عوام ناسک یارمیهله بعضی منصب خواسات اغانیه یاشادیلر ایچون صنعتک سعادت قعقب و نامک هیچ بر فکر خصوصی و یا تجریبسی اولیان زهبان صنعتک اوفاق بر لطف و احسانه قارشی آک ضعیف داماری دیک اولان منصب حیساتی تحریک اوقدر قولایک روسلرک بولاردن استفاده اتملری تعجی موجب اولوبوردی. خلاصه اتمک ایچون دینلیه سیلرک عثمانلیک آوروپا یه کیمسه سیله روم ابراطورانی منقرض، فزاسن مذهبی عقائد سوبیهله موسقووا انتقال اتمشیدی. تعیر جائز ایه، فزاسن دینیلن مصائب هیولای اوتارشدن بری تمام روسیاده برلشمن؛ روسلر مشروع حق غصب ایدیلش بر

سائر ملئرک کیمیری کیمهسته مساعدده ایدمه کینه عاربه یی ترجیح ایدرلو « دیورلردی. سفیر بوجوای چاره بیلدیردی. تصادفاً غالیچین قدس باطریقیه کوروشدی. بویاساندن ایشیتدیک سوزلر سفیره ده ازیاده تاثیر اهرایله دی. برداها قاراده کیم تجارتدن « بحث ایدیمیز. بونده اصرار ایدمه رسکر، صلی اخلال ایش اولدوچسکر. سزک اصراریکیز، تورکرلک شهبه لرخی اوایدن براجق. . . درحال چرکیزک علیه نه حرب ندارکنه قالیچسقاچلرد. تورکرلر، آراق ایله قارا ده کیزی باغلایان بوغازی باقی مانع اولتی ایچون بوغازک ایکی طرفنده بر چوق قلعهلر ایدیرمق آرزوسنده درلو. . . باشلیقه قورقورلی چارک دوختاسندیر. . . و بودوخانک کندی علیه لرلی قولالیمق ایچون یایله دینی باعلا بیلورلو. . . سز، شمدی، قدر اصرار ایدمه سز ایدیکر. بو ده کیزده سیرسافنی صلاالحالی اید آلا ماسکر. » یوخیرخواهانه ایضاحات اوزمدرینه غالیچین، تشبثات و مراجعته نهایت ویردی. دوندی، کیندی. دولت آراکچیه برقاچ سنه اوله قدرهیچ برتلاش و آندیشمه ایدیلن آراق قوشو، آراق قوشو، سله سیله ده کیزنی آیر آلا ماز. اوله تشبث و مراجعتلر واقع اولدی، که دولت ایچون یک چوق دوشونجه لره میدان ویرمه مک امکان سز ایدی. هله قاراده کیم ایچون توالی ایدن مطالبات رن کچدیکه یکیدن بیکه شهبه لر تولید ایدیبوردی.

بو خصوصه دولترل سفرا سی هم افکار ایدیلر و دولت ارکانه تاثیر و شهبه لر الغاسندن خللی قاله یوردی. بونک ایچوندکر، تورقانیچوف، هنوز استانبولده ایکن، چار بتویه یازدینی برمکونیده: « حالا انکاتره و فلنک سفیرلری کورمه دک. و بر چوق اعتقاده شایان موقع صاحباریک تائیماته کوره « یایلچیلر تورکرلک طرفی شدمله ایزام ایدمه دک کندی منتقلاتی قورقورلو اوزون مدتدن بری یولککنده یاپیلری تجارت عطیه و ثمرت و سامان قازا. نفقه ددرلر. بزم کندیلرینه رقابت ایدمه کجدرن قورقورلو، دوغمارلر، ترقیمی انلر ایچون آندیشنه یی باعت اولوبور. بنا علیه سزی چکمه لر و صوک درجه لره کیفیانه لر» دیمشدی. غالیچینک چوق اصرار ایه یوب عودت ایدیبورمه سی، زمین وزمانک کتاب ایتدیکدن بالهات تجریبه ایله آکلادینی تزا کت و و حاتم ایتکسندن ایدی.

معافیه چار بتو قرارنده ثابت قدم ایدی. مشکلات چقدقه تدبیر و تشبیلرخی تضعیف ایدیبوردی. معاهدتک اون اوچنچی ماده سته استنادا استانبول دایمی بر ایچی کونده ردی. [۱] یه پرتوتلستوی ک ایچون [۱] ماده اقتضا اینن اموری کورمک ایچون چارمشارالیک کونکشدنیه در دولت مدارمه مک اتمک اقتضا اینتدکه کندی و ترچانلری سائر دولت علیه م دوستلریک کین کتخلاری رعایت اولدیلر

اولشدر. روس مرخصی بایشده پک چوق اصرار ایش؛ مذاکرات پک چوق اوزایوب طولوششدر. لکن رئیس الکتاب، صلی انتاج ایچون پک مساعد بولوندی حالده قاراده کیز ایچون دولتک موضوع قاعده سی محافظه و مدافعه ده بک صصرانه حرکت اتمشدر. اوتاشانده قرده کز و شباب دکری ساحلری تماماً بزم ایدی. بونک ایچون بونلرک ایکیسده « ایدمه کیز » یایلیدیدی. لکن روسلر صرام آکلایبورلو، مذاکراتی تملیق ایدوب طولوبوردی. مقصوده وصول ایچون هر دورلو تشبثدن واز کیمین تورقانیچوف، فرانسر لرک. انکایز لک و هو لاندایلرک اوزون سته لر دن بری اوغراشدقاری حالده موفق اولامادقاری برامتایز مخصوص آله اتمک ایچون، دیوان هاپونده بر مجلس عالی اجتماعه ده سبب اولدی. نتیجه ییتمه موفق چیغامدی. برده، باشقا دولترلر دیرغ ایدیلن برحقک روسلره اعطای مناسب کورولوبوردی. یالکر روس تاجر لرینک روس کیمیرله اولانق شرط و قیدیه قاراده کیز تملاییله معامله ده بولوغارینه روس کیمیرلرک « کرچه » قدر کیدوب اوراده اتمعه یی تحمیل ایلرینه مساعدده ایدیلدی. روس مرخصی، بوساعده اوزمدرینه یکیدن ایدمه لره دوشه رک باری کر چدن استانبول قدرروس کیمیرلرک سیروسفرا اچقاری تکلیفه قالیچدیسده ده درحال قطعی ردایله جواب ویریلدی.

آراق قلعسه یله برابر اولتی محیط اولان صولری دخی اتمش اولان روسیاک تکلیفاتی دولته مایلاطاق عدالوتلوشیدی. تورقانیچوف، ایشک صاریه صاردینی آکلادی. و معاهده اونجی ماده یی درج ایله آکفایه مجبور اولدی و روسیایه عودت ایددی.

چاربتو تصدیق نامه ایله بیکه رسفر تعین ایدمه رک استانبولده کونده ردی. دیتری غالیچین، یالکر چارک تصدیق نامه سی تودیع و تسام ایله مکلف ده کیدلی. آراق ایله استانبول آرمسندیه، یعنی قاراده کیزده سیرسافنی سربستیتی مساعدده سی استحصاله مأمور ایدی، چاره بونک ایچون، دولته تکلیف ایدمه کیه هر دورلو تحدداتی قبوله آماده ایدی. قورصا لاردن تحفظ ایچون تجار کیزنده قولالایان طوبلاری منع تفرضاتی دولت تعهد اتمک شرطیه - کیماردن چیقامق و آزاددن استانبولده کیده کیه هروس کیمینی - کرچه ده معاینه ایدیله کدن باشقا - برقاچ عثمانی مأمور و کیچیه یافتنده بولوغی کیمی شرطلری بیله قوله حاضر ایدی. پتو، دولنک تکلیف ایدمه کیه هر دورلو قیدلری و شرطلری قبول ایدیبور. بکنه آملی قاراده کیزده سیرسافنی سربستیتیه منحصر اولوبوردی. سفیر، بونک تعلیمات دائره سنده حرکت ایدمه کیدی. لکن دیتری غالیچین بوتون تشبثاتندین جوابلری آلیوردی. صدراعظم و رئیس الکتاب دولتک قدیم قاعده دینی مدافعه ده مصر ایدیلر: « قاراده کیز بادشاهک کندی آوی دیمکدر. بوکا اچیلیر قلعلا کیمه مزلر. بو، خرم دائره سنک ایشیتنده ساقلاشمن واجب اطرا ندن» آخا ایدیلش بریا کر کیدیر. ذات شاهانه بواغده کیزده

بولوش حقیقہ

نظر

کیچہ ، یلائی آیک اون دردی
قویده نہا یقیانکر نی کوردی .

« قیز وجودک نہ کوزل بولہ آجیق !
« قیز یقیندن کوردہم ساحلہ چیق ! »

باقدی اطرافہ اورکک ، اورکک
دیدي : « نہادہ بو سس نولسہ کرک ؟ »

« قیز وجودک صاری کلر کی تر !
« چیق صودن کندیکی عریان کوستر ! »

آزایرکن آیک اولکون سسني ،
صوق آي اوپدی بیاض اکہ سنی ،
صاردی ہر عضوئی بر اچہ صیزی ،
بو اوپوش کل کپی صولدوردی قیزی .

صولدی ، کوندن کونہ سسسز ، صولدی .
دیدیلر ہپ : « قیزہ بر حال اولدی ! »

تا اچیندندی کلن ہیمیقیرینی ،
قلبنک واردی درین برقیقینی .

یاندی ، بر سس دیویرمش کی لال .
یاندی ، آیلرچہ دوام ایندی بو حال ،

سپندی سپاسنہ آقام حزن .
بولہ ، یاصدقہ کورلر یوزنی

آوتورولرکن اوزون سوزلرہ ،
او صوصوب باقدی درین کوزلرہ .

اوی روز کار کی بر سر کزدی ،
ہرکس اندیشہی بر شی سزدی .

بر صباہ سولیدی صوک سوزلرنی ،
بومدی دنیایہ الا کوزلرنی ؟

قوپدی اؤدن آجی بر اوویلا ،
اوطلر ایلکادی : « یلا ! یلا ! »

کلدی کوی قیزلی ، آل باغلادیلر .
دیز چوکوب آغلادیلر ، آغلادیلر !

ایوم ایسوج ولہسان ایشلرینک خنامی بکلہور، کہ
کیریلہ قارادہ کیزی قایلا سین وقوای عسکری سنی
قرہ سق آبلہ سین . نمہ ایپراطوردہ در حال اوہر
جہندن تورکیا اراضینہ تجاوز ایدہ جک
کندی صادق آدم لرنی بیلہ بولدن چقارار بو
جومرد دیپلوماسی ناک کتساب ایتدیک بولہ اساسی
معلومات و تقصحات اوزہر نہ رجال دولتری افغان
واغلا ایچون مشکلات چکمہ دیکنہ ایناق پک طبعی
کورونور سده . عثمانی دیپلوماترینک بو وادیدہ ک
موسقوف تأمینات و تمہیر اتہ ایناد قلرنہ ، حسب الايجاب
اینانیر کیکی کورونمش اولد قریبہ قطعاً اشتباہ ایتہ ملیدر .
اجنی دولتر ایلیچلرینک بری برینہ ضد اولان
تشدیرلی .. معلوماتری .. بزجہ طرفین حقدہدہ آز
چوق نام رفکر ایدہ بے خادم اولشد ، اون دردنجی
لوقی کہ ہر ایک منحل تخت ایچون کندی نامزدلری
وار ایدی . ایستہدی کہ ہر ایکستہدہ ملتزمی
املر نہ ناقل اولسونلر و پوسا یہدہ کندیسہدہ ہرمانی
استحصا و احکامی اجرا یہدہ یلسین . روسیادہ کندی
چورانی ثوریور ایدی . سفیری ، پک قیمتی کورکار
توزیع و اہداسیلہ ، مناسبت و صمیمیت دائرہ سنی توسیع
ایدیوردی . لکن نتیجہدہ تورکار ایچون تردہ
ہم عمل یو ایدی . ہم وقایع و حادثاتک انکشافہ .. ہم
علی قدر الامکان حاضر لالوب دورانایہ بر آز دقت
و میدان بیراق لازم کلریدی . بونی یادیلر . منتظر
و مشتبہ اولدیلر .

م . ن . خ

آبوتہر ہمزہ :

تورک قہرمانلنک جناق قلہدہ قان و آتشہ یازدینی
حماست دستانہی ملنک خاطرہ سندنہ دائما یاشاتنی
مقصداہ « یکی مجموعہ » طرفندن ترتیب ایدیلن خاطرہ
نامہ ناک طبعی اکال ایدلک اوزرہدر . بوندن ایدنمک
ایستہن آبوتہر ہمزہ برسپولت اولق اوزرہ یاقیندہ
فیاتی بیلہ برہ جکزر . خاطرہ نامہ محدود مقصدارہ
باصیلہی جہتہ ، ایستہن آبوتہر ہمزہ درحال
ادارہ خانہ بہ مراجعتری مقتضیدر .

مراجعی مقامتہ یکمشد . کلپسارک قیولر نہ آئی اوستہ
کیریلن برر حال اوزر نہ . صلیب وضع وتعلیق
اولونمش ، بوتون اوروپا ہارنی صلیبک ہلاہداتوق
اعلان و تأیید ایدلشد . فقط خصوصتک الیوم ہمادی
و نتائجہ ، اہل صلیب ہمارہ لونی ناک مابعدی نظریہ
باقیاماش ، دائما باشقا باشقا پناہ لہ عین اعانہ سہ
مساعی صرف اولونمشدر . [۲]

فرانسہ ناک استانبول سفیری شارل دوفہریول ،
روسیانک خصمانہ یتیزی اخطاردن حال قالدینی کی
آزروادہ اسپانیا ولہسان تختاری وراثی مسالہ لردہ
علاقہدار اولان فرانہ قرائ اون دردنجی لوق ،
ہم آوستریا ایپراطورلنک ہم روسیانک باشقا باشقا
ایشلرہ مشغول بولونخاری امل و التزام ایتدیکندن ،
ایلیس ، دولت علیہ و کلاسی نزدیکہ روسیو آوستریا
قارشی انتقامجویانہ وصایا اجرا سندن کری طورما .
یوردی .

چار پرتوکل صوک ودائی ایلیچی سملک آرقادار .
شرینک افغان تفتیشندن بی خبردہ کل ایدی . بربری
آرقاسندن کلن موسقوف ایلیچلری ، معنوی و مذہبی
راہلہلر سایہ سندنہ باب عایدہ دخی آل طوغتلر ، وقت
و زمانیلہ ہر شیئہ دہ کیلہ بیلہ پک چوق شیلیری
اکر نہ بے باشلامشاردی . روس موخرلندن دوہرور
ایلہ صولویوف فرانز فرہولک باب عالیہ بریدیکی
و مأمورین دلالتیلہ تونسلیک خبر آلوب چار پرتویہ
راپور شکلندہ کوندہر دیک موللانی نشر ایشلارد .
بوراپورہدہ ، فرانز فرہول لساندن شولہ دینیلور :
نمہ ایپراطوری ایلہ « موسقوف چارینک استحضارات
خریبہ سی کوزا کندہ طوربور . باب عالی نہ بکلہور ؟
تورکیا ایچون نمہ و روسیا عسکرینی مغلوب ایدہ جک
زمانہ شیدیدر . بوتکلہا کیتی تأمین ایش اولاجقدر ،
« ماجارلرہ بوکا منتظر دلر . اگر باب عالی حرکات
خصمانہدہ بولونق ایستہمہ برسہ ، باری موسقوفلرک
علیندہ بولونق ایچون قریلرہ مساعدہ ایستین ؟
و ماجارلرہدہ سکڑاؤن بیک کیتی ایلہ یاریدیدہ
بولونون . ایوم روسیالہستانی ، تحت اطاعتہ آلتی ،
ایسوجی ازیسور . برطرفندہدہ ماجارلری اژدرمرک
اوزرہدہ آوستریا ایپراطورینہ بیکرچہ قازاق
کوندہر دیسور . باب عالی اونو تاملایدہ کہ بو ایکہ دولنک
تعاونی آتیا تورکیا اوزہر نہ بالافاق ہجوم ایتلہر نہ
منجر اولاجقدر . حکومت سنیہ ، شیددی فرصندن
استفادہ ایتک ایستہمہ دیکی تقدیردہ ، بولہ بر فرصت
داہا آلدہ ایتک ایچون ، چوق زمان بکلہمہ سی لازم
کلجکدر . بوندن باشقا چارک غرہقلر ، اولاحار ،
مولداولر و سائر داہا بر چوق مذہبہ اشاریلہ مناسباتی
واردہر . استانبولہ ، دائما غرہقلرہ سائرلرک فکر
عصیان پروریلرنی ادامہ ایچون ، براییلی بولوندور .
مقدمہدر . روس سفیری ہوزادہ باب عالی لافایلہ
آوونارق ملککنک تأمین منافعہ چالیشور . چار

[۲] قریم ہمارہی تاریخ سیاسی - قدس شریف
قدس شریف مسالہی اجلد : ۱ - ص ۴۰]